

DIYARBAKIR İLİ SILVAN İLÇESİ DOLAPDERE KIRSALINDA
YAPILAN OPERASYON SONUCU MEYDANA GELEN ÇATIŞMA İLE İLGİLİ
ARAŞTIRMA & İNCELEME RAPORU

AMAÇ:

14.07.2011 tarihinde Diyarbakır ilimizin Silvan ilçesine Bağlı Dolapdere Köyünde meydana gelen çatışmada 13. askerin ölümü, 7 askerin yaralanması ve 7 PKK militanın öldüğü haberi üzerine basında yer alan çelişkili haber ve açıklamalar nedeniyle ilimizde gerçekleşen olayla ilgili kamuoyunu sağlıklı ve doğru bilgilendirmek amacıyla bir heyet teşekkül edilmiştir.

HEYETİN OLUŞUMU:

İHD Diyarbakır Şubesi, MAZLUMDER Diyarbakır Şubesi, Diyarbakır Tabipler Odası, TİHV, ÖZGÜR-DER Diyarbakır Barosu, KESK Diyarbakır Şubeler Platformu, MEMUR-SEN Diyarbakır Şubesi yöneticilerinden oluşan kalabalık bir heyet oluşturulmuştur.

HEYETİN GÖRÜŞMELERİ:

Sabah saatlerinde Diyarbakır'dan hareket eden heyet, saat 10.15 civarında Dalapdere Köyü'ne ulaştı. Köylüler ve heyetle birlikte Dolapdere Köyü Camii yanında köy sakinleriyle görüşmeler gerçekleştirildi.

Bilgileri heyetimizde mevcut olan ancak isminin açıklanmasını istemeyen bir köylünün anlatımları:

“Olaydan bir gün önce bölgede askerler köy çevresinde bulunmaktaydı. Olay günü saat 14:00 civarında önce olayın olduğu bölgeden 3-4 el silah sesi geldi. Daha sonra yoğun silah sesleri geldi ve bu durum yaklaşık bir saat kadar devam etti. Saat 15.00 civarında iki adet helikopter gelerek önce köyün hemen yakınından başlayarak çatışma alanına doğru gaz bombaları ve diğer bombaları atmaya başladı. Bu sırada ayrı bir helikopter daha alana asker indirdi. 15.30 civarında iki helikopter daha olay bölgesine gelerek aynı şekilde bombalama yaptı. Helikopterden atılan bombalar ve füzeler nedeniyle köyün yakınından başlayarak olay alanını da içine alan çok geniş bir alanda yangın çıktı. Helikopterlerden atılan gaz bombaları ve yangın dolayısıyla çıkan dumandan tüm alan yoğun bir sis bulutu içinde kaldı. Köydeki insanların atılan gazlar ve duman nedeniyle gözlerinde yanma oldu.

Saat 16.00 civarında köye 4 adet askeri panzer gelerek köye asker bıraktı. Bu sırada köyün sol tarafındaki yamaçta bulunan iki eve ateş açıldı ve evin duvarına mermi isabet etti. Yine saat 16.00 civarında helikopterlerin çatışma alanına indiğini gördük. Bu sırada silah sesleri duyulmadığından muhtemelen ölü veya yaralıları aldığını düşünüyoruz. Olaydan dolayı yaralanan veya ölen hiçbir kişi görmedik. Askerler köylülere hiçbir şekilde hakaret veya müdahale etmediler. Olayın ilk çıktığı andan bir sonraki gün ikindi vaktine kadar yangına bizlerin, orman görevlilerinin ve belediye görevlilerinin müdahalesine izin vermediler.”

Bilgileri heyetimizde mevcut olan ancak isminin açıklanmasını istemeyen diğer bir köylünün anlatımları:

Şahıs; ilk görgü tanığının anlatımların aynısını tekrarladı. Bunun dışında şu beyanlarda bulundu:

“15.07.2011 tarihinde, saat 08.30'da Helikopterler tekrar köy çevresinden başlamak üzere diğer alanları tekrardan bombalayarak yangının daha da yayılmasına neden oldu. Bu sırada köyde bulunan basın mensupları bu olayı görmelerine rağmen akşam haberlerinde bombalama ve sonrasında çıkan yangına hiç değinmemeleri bizleri şaşırttı. 15.07.2011 günü akşama doğru yangın söndürme uçakları tarafından yangına müdahale edildi. Yine olay

gününden şu ana kadar yaklaşık 100 civarı büyük baş hayvanımız kaybolmuş durumda. Korkumuzdan dolayı kaybolan hayvanlarımızı arayamıyoruz.”

Yukarıdaki ifadeler görüşmenin yapıldığı anda hazır bulunan ve daha sonra görüşülen köylülerin tamamı tarafından onaylandı.

Köylülerden bazıları, 15.07.2011 tarihinde köye gelen askerler tarafından muhtar tehdit edilerek zorla yük hayvanlarının köylülerden alınarak olay yerindeki bazı malzemelerin taşındığı ve kara yolu ile bilmedikleri bir yere götürüldüğü ifade etti. Hatta muhtarın askerler tarafından darp edildiği söyleyenler de oldu. Muhtardan konuya ilişkin ve iddialara ilişkin bilgi alınmak istendiğinde heyetin hiçbir sorusuna yanıt vermemesi dikkat çekiciydi.

OALAYIN OLDUĞU ALANADA HEYETİMİZİN İNCELEME ve GÖZLEMLERİ:

Heyetimiz, saat 11.00 civarı köyden ayrılıp olay yerine hareket etti. Köyün yaklaşık 100 metre mesafesinden başlayarak hemen hemen tüm ormanlık alan yandı gözlemlendi. Köyün yaklaşık bin metre ilerisinde, köyün kuzey batı yönünde bulunan ve çatışma olduğu iddia edilen yere ulaşıldı. Burası çevreye göre her yöne hâkim bir tepe idi. Alanın güneyinde yaklaşık bin metrelik mesafede içinde su olmayan dere mevcuttu. Yaklaşık 4000–5000 metrekairelik bu alanın hemen girişinde kayalıkların arasında 44 adet yanmış askeri sırt çantası kalıntıları, yanmış gıda maddeleri, 2 litrelik kola şişesi içinde muhtemelen çevreden toplanmış mermi kovanları ve çekirdekleri görüldü. Olay yerinde yaklaşık 20 mevzi tarafımızdan tespit edildi. Bunların bir kısmı doğal mevziler bir kısmı da taşlardan örülmüş mevzilerdi. Tüm mevziler yanmış, mevzilerde askerlere ait mermi, şarjör, kumanya malzemeleri, yanmış giyim malzemeleri, ceplerinde sigara ve diğer günlük kullanımlık malzemeler görüldü. Olayın gerçekleştiği alan tamamen yanmıştı, hatta bazı alanlarda duman çıkıyordu. Bazı mevzilerin hemen önünde yukarıdan atıldığı sabit olan silahlardan dolayı oluşan çukur alanlar ve buralarda üzerinde MKE menşeli patlayıcı madde kalıntıları, yine MKE menşeli olan arkasında pervane bulunan muhtemelen füze olduğu düşünülen bir cisim görüldü. Olayın olduğu yer ile diğer alanlardaki yanık görüntüleri tamamen benzerlik gösteriyordu.

HEYETİN KANAATİ:

- 1- Olayın meydana geldiği yer göz önüne alındığında askerlere yönelik pusu kurulması açısından uygun olmadığı görüldü.
- 2- Köylülerin anlatımı ile olay yerinde helikopterden atılan gaz ve diğer bombalar neticesinde çıkan yangın ölümlerin artmasına neden olmuştur.
- 3- Hâkim tepenin tamamı yukarıdan bombalandığı kanaatine varılmıştır. Olay yerinde bulunan silah ve diğer bulgulardan hareket edilerek olay yerine havadan helikopter ile müdahale edildiği sonucuna varılmıştır.
- 4- Yangının yayıldığı alana bakıldığında el bombalarıyla meydana gelebilecek bir yangının olmadığı gözlemlenmiştir. Yine meydana gelen ölümlerin buna bağlanması gerçekçi değildir.
- 5- Askerler olay sonrasında çıkan yangının söndürülmesini engellemişlerdir. Bu nedenle çok daha fazla ormanlık alan yanmıştır.
- 6- Olayın meydana geldiği köyde ikamet eden köy halkında bir korku halinin devam ettiği, köye giriş ve çıkışlar askerlerce denetlendiği, hayvan kayıplarından dolayı maddi zararların meydana geldiği görülmüştür.
- 7- Savcılık incelemesine rağmen olay yerinde patlamamış askeri malzemenin bulunmasının dikkat çekici olduğu ve bu malzemenin köy halkı için hayati tehlike oluşturabileceği kanaatine varılmıştır.

CEVAPLANMASI GEREKEN SORULAR:

- 1- Ölümlerin sebeplerinin açıklanması ve bu ölümlerin sebebinin derhal kamuoyuyla Paylaşılması
- 2- Helikopterle atılan ve yangına sebebiyet veren patlayıcı ve yanıcı maddelerin ne olduğu ve çevredekilerin gözlerinin yanmasına sebebiyet veren gazın ne olduğunun açıklanması
- 3- Bir gün önceden bu bölgede askerlerin mevzilenmesinin sebebinin ne olduğu ve bu mevzilenmenin bölgede PKK lilerin varlığına ilişkin istihbari bilgiye dayanıp dayanmadığı
- 4- Bir gün öncesinde olay yerinde her türlü hazırlık yapılmasına ve çok geniş bir alanda mevziler oluşturulmasına rağmen PKK liler tarafından atıldığı iddia edilen el bombalarıyla bu kadar geniş bir alanın nasıl yandığı ve bu kadar ölümün nasıl gerçekleştiği
- 5- Geniş bir alanda yangın çıkmış olmasına, ölen askerlerden çok daha fazla asker yangın esnasında olay yerinde bulunmasına rağmen neden sade bir kısım askeri personelin yangına maruz kaldığı, diğer askeri personelin nasıl yangından kendini muhafaza ettiği ve bu personelin nasıl kurtarıldığı
- 6- Operasyona çıkmış, aha önce siper alınmış ve bölgeye hakim bir tepede konuşlanan askerlerin dinlenme anında olursa bile çevre güvenliğini nasıl almadığı, böylesi bir uygulamanın askeri disipline ve teamüllere aykırı olup olmadığı,
- 7- Askerler tepenin hâkim konumunda ve sayıca çok daha fazla iken PKK lilerin tepeden yukarı doğru çıkışlarını nasıl fark etmedikleri,
- 8- Dezavantajlı konumda olan PKK lilerin saldırıdan kısa bir süre sonra helikopterler köye ulaşmasına ve geride çok fazla asker kalmış olmasına rağmen el bombası atacak kadar yakın mesafeden olay mahallinden gündüz vakti nasıl kaçmayı başardıkları
- 9- Öldürüldüğü iddia edilen 2 pkk linin Malatya devlet hastanesinde olduğu bilinmesine rağmen diğer geri kalan 5 kişinin akıbetinin ne olduğu ve bunların kim olduğu
- 10- Operasyonla ilgili telsiz ve diğer elektronik kayıtların olup olmadığı varsa bunların kamuoyuyla paylaşılması

**İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ,
MAZLUMDER DİYARBAKIR ŞUBESİ,
DİYARBAKIR TABİPLER ODASI,
TİHV,
ÖZGÜR-DER
DİYARBAKIR BAROSU,
KESK DİYARBAKIR ŞUBELER PLATFORMU,
MEMUR-SEN DİYARBAKIR ŞUBESİ**